

Zápis z jednání

Den: 09. 04. 2021

Čas: 10:00 – 11:30

Místo: online jednání

Přítomni: Mgr. et Mgr. Helena Rampachová, Mgr. Simona Sedláčková, MSc. MHA MPH, Mgr. Jiřina Majerová, DiS., Mgr. Ivan Černovský, Mgr. Jiří Richter, PhDr. Petr Hrouzek Ph.D., Bc. Kamil Podzimek, Mgr. Vojtěch Janouškovec, Mgr. Martin Parula, Mgr. et Mgr. Nora Staňková, Mgr. Lucie Halouzková, Mgr. Vladěna Sobasová, Bc. Tomáš Žák, MUDr. Veronika Kotková, Mgr. Jarmila Vedralová, doc. MUDr. Viktor Mravčík, Ph.D., Mgr. Barbara Janíková, Mgr. Kateřina Horáčková, Ing. Libuše Knytlová, Petr Pleva, Bc. Lenka Ježková

Program jednání

- **Informace o aktualitách z odborných a střešních organizací**
- **Informace OPK** (jednání RVKPP, vedoucí OKF, dotace, certifikace)
- **Aktuální dění ve službách** (testování na COVID-19, vakcinace)
- **Různé**

Stručný popis jednání

1. Informace o aktualitách z odborných a střešních organizací, informace OPK

Jarmila Vedralová zahájila jednání.

Helena Rampachová se na úvod jednání dotázala, zda již byly odeslány dotace na účty organizací, Jarmila Vedralová informovala, že dnešním dnem se začínají dotace vyplácet na účty úspěšných žadatelů o dotace.

Interně jsou na Odboru protidrogové politiky projednávány připomínky ke Koncepti rozvoje adiktologických služeb, které budou v blízké době distribuovány odborným společenstvem k diskusi, jejímž cílem bude vypořádání připomínek. Bude svoláno setkání na toto téma.

Jarmila Vedralová informovala účastníky o jednání RVKPP ze dne 18. března a jeho výstupech. Jako první bod byl projednán materiál Návrh postupu a realizace opatření v době epidemie COVID-19 pro oblast prevence rizikového chování a podpory duševního zdraví ve školách. Tento materiál nebyl na jednání Rady schválen, ale byl navržen k dopracování a následnému schválení per rollam. Vzhledem k diskusi vedené na úrovni Rady považuje JV za důležité jednoznačně i na tomto fóru potvrdit, že materiál rozhodně nerezignuje na současné systémy vybudované za oblast adiktologie. Naopak cílem je udržení stávajících procesů a struktur.

Dalším bodem jednání Rady byla revize poradních a pracovních orgánů RVKPP. V návaznosti na revizi Statutu RVKPP z prosince 2020 dochází v rámci VZRI k rozšíření o nové členy (soulad se Statutem). Certifikační výbor se v návaznosti na nový Certifikační řád rozšířil o zástupce ministerstva spravedlnosti, 6 zástupců odborné veřejnosti za každý typ služby a zástupce patientských organizací. Zároveň bylo ukončeno členství zástupci ministerstva vnitra. Název PS pro problematiku nelegálních drog se změnil na PS pro problematiku omamných a psychotropních látek,

a PS byla rozšířena o zástupce NÚDZ. Byla zrušena PS pro léčebné využití psychoaktivních látek a rostlin.

Rada dále přijala návrh na jmenování nového alternáta za ČR do správní rady Evropského monitorovacího centra pro drogy a drogovou závislost, stala se jím Mgr. Kateřina Horáčková a nahradila tak Ing. Lucii Kiššovou, která je aktuálně na mateřské dovolené.

Na jednání RVKPP byly také předloženy pro informaci aktuality v oblasti CBD produktů nebo dotazníkové šetření k neléčebnému užívání konopí.

Viktor Mravčík informoval o aktualitách v pilotním programu distribuce naloxonu. Proběhlo zaškolení držitele registrace farmaceutické firmy. Aktuálně dochází k distribuci přípravku do lékáren zapojených do programu, jedná se o 7 měst, poté bude již možné přípravek vyzvednout a zahájit program. Zapojené organizace budou o zahájení distribuce informovat a za měsíc proběhne online schůzka k hodnocení. V programu je celkem 300 balení přípravku Nyxoid, jedno balení obsahuje dva spreje.

2. Aktuální dění ve službách

Progressive

Vojtěch Janouškovec informoval o situaci na Praze 5, která se často objevuje v médiích. Jedná se opakovaně o stejné téma, na Praze 5 je evidován nárůst klientů, zatímco je zaznamenáván úbytek uživatelů drog z centra. Tento stav existuje již několik let, v roce 2008 byla na Praze 5 mnohem větší drogová scéna, než je nyní. Pokračují stížnosti obyvatel z okolí kontaktního centra, stěžují si již i organizace v okolí, např. Kuchařky bez domova. Vojtěch Janouškovec upozornil, že je na pováženou, pokud si stěžují i organizace, které se zabývají stejným tématem. Gradu je také soužití s MUDr. Sikorou, situace není dobrá, nicméně na to služby potažmo Progressive upozorňuje již 8-9 let. Progressive eviduje stížnosti klientů a stížnosti z Prahy 5. Otázkou je, jak nahlížet na medializaci situace, Vojtěch Janouškovec vyslovil názor, že bez mediálního tlaku se nic nezmění.

Jiří Richter (**SANANIM**) doplnil, že proběhlo jednání s paní starostkou MČ Praha 5 před dvěma měsíci a vyslovil názor, že v poslední době medializace dodala sílu občanům, kteří jsou agresivnější, medializace nic nevyřeší, naopak jen přilévá do ohně. SANANIM se s agresivitou občanů potýká poměrně často, jsou to například rozbitá okna kontaktního centra a další nepříjemnosti.

Viktor Mravčík reflektoval, že se medializace zdá být spíš hrozbou pro drogové služby a klienty, než aby byla příležitostí. Dotázal se, zda může být někde šance, jak to obrátit v příležitost. Vojtěch Janouškovec uvedl příklad, kdy mělo být zavřeno denní centrum U Bulhara na Praze 1. V roce 2007 slíbil MHMP, že bude vybudována síť služeb, že toto zařízení je provizorní a právě díky medializaci se věc dostala znovu na úroveň MHMP, který byl za síť služeb zodpovědný. Viktor Mravčík uvedl, že by možná pomohlo, kdyby ze strany ÚV zazněla v médiích informace zdůrazňující veřejnozdravotní potřebu, ve smyslu čím více služeb, tím menší problém.

Jarmila Vedralová uvedla, že s MHMP opakovaně jednala a dotazovala se na možné nebytové prostory vhodné pro tento typ služeb. Ze strany MHMP doposud nezazněla žádná konkrétní reakce. Medializaci v aktuální době spíše nepovažuje za přínos.

DRUG – OUT Klub

Zástupce organizace informoval, že se vše vrací do normálu, klienti využívají služby častěji. Zaměstnanci dostali přístupový kód na očkování proti COVID-19 a přihlašují se. Zaměstnanci se chodí testovat na COVID-19, u klientů je o testování občasný zájem.

Helena Rampachová upozornila, že kolem 15. dubna by měla být vyhlášena dotační výzva MPSV na úhradu nákladů spojených s testováním na COVID-19.

Lexus

Zaměstnanci Laxusu se registrují na očkování. Zavedení povinného testování na COVID-19 nebylo významnou novinkou, testování probíhalo již předtím. Služby běží bez omezení, v průběhu se objevili 3 zaměstnanci pozitivní na COVID-19. Kontakty s klienty lehce klesaly oproti loňské době, ale situace se již dostává do normálu.

Remedis

Zaměstnanci se testují na COVID-19 pravidelně 1x v týdnu, pacienti se ptají na testování v rámci studie ADI-COVID-19. Někteří pracovníci čekají na očkování proti COVID-19, někteří jsou již očkovaní. Služba funguje také online pro konzultace, byly pořízeny sterilizátory vzduchu. V substituční ambulanci funguje střídání týmů.

Centrum pro rodinu a PSS

Na COVID-19 jsou testováni klienti obecně (např. i děti z diagnostického ústavu), testy jsou financovány pojišťovnou, Centrum pro rodinu je zdravotnické zařízení a má svého lékaře. Dělají se i testy na obsah protilátek, např. před očkováním nebo u osob, které měly příznaky COVID-19. Personál je proočkován kromě dvou osob. Co se týká adiktologických služeb, přibývá klientů ze střední třídy, často se objevují problémy s alkoholem. Objevují se podnikatelé z firem mající home office, objevují se rodiny s více dětmi, s klienty se pracuje hodně online.

CPPT

Petr Hrouzek uvedl za Plzeňský kraj, že většina pracovníků by měla být již očkovaná. Dále sdělil, že je očekáván dotační titul MPSV a je zde otázka, zda bude moci být využit i službami, které mají možnost financování testů na COVID-19 z pojišťoven. V CPPT se testuje na COVID-19 2x týdně, klienti jsou testováni, pokud existuje podezření a pokud chtějí. Situace obecně byla špatná, teď se mírně lepší. Petr Hrouzek příště sdělí aktuality ohledně analýzy financování, která byla zmíněna na minulém jednání Adiktologického fóra.

Jiří Richter sdělil aktuální dění za SANANIM, který pořádá dne 22. a 23. dubna každoroční konferenci Síťování a drogy. Co se týká očkování proti COVID-19, do konce dubna budou mít teoreticky všichni zaměstnanci první dávku.

Jarmila Vedralová sdělila aktuality k certifikacím. V blízké době by mělo být uzavřené řízení k veřejné zakázce, nyní čeká na finální protokol a výsledek. Poté se začne pracovat na smlouvě s případnou vybranou certifikační agenturou.

Memoranda o spolupráci budou připravena pro rok 2022.

Dále upozornila, že v pátek 16.04. proběhne setkání k financování adiktologických služeb na rok 2022 za účasti A.N.O., SNN, MPSV, MZ, MF, APSS, AK ČR, SMO ČR, VZP a Svazu zdravotních pojišťoven.

PREVENT 99

Terénní pracovníci jsou již proti COVID-19 očkovaní, ostatní zaměstnanci budou mít brzo první dávku očkování. Zaměstnanci se testují na COVID-19 2x týdně, klienti jsou testováni při podezření. Služby jsou v provozu, někde jsou rozdělené týmy, což se vyplatilo v kontaktním centru v Českých Budějovicích, kde byla jedna pracovnice pozitivní na COVID-19.

Světlo Kadaň

Služby fungují, částečně se vrací do normálu. Pracovníci jsou testováni na COVID-19, promořenost je skoro 70 %. Aktuálně se s výskytem COVID-19 setkávají pracovníci čím dál méně, klienti začínají opět více využívat ambulantních služeb. Klienti nejsou na COVID-19 testováni, Světlo Kadaň nemá registrovanou zdravotní službu. Co se týče očkování, pracovníci jsou již zaregistrovaní a čekají na první dávku, někteří pracovníci jsou již očkovaní, například v Karlovarském kraji, kde byl proces rychlejší. Někteří očkovaní být nemohou, protože prodělali onemocnění COVID-19 a 20 % očkovaní nechce. Organizace požádala o certifikaci služby ambulantní léčby, objevilo se specifikum v Karlovarském kraji, hodně se zde vyskytují nelátkové závislosti – sázení online, střední a vyšší sociální vrstva osob, které pracují, mají zázemí a sázejí velké částky.

Spolek Ulice Plzeň

Aktuálně jsou pracovníci očkovaní proti COVID-19, očkovaní odmítl jeden člověk. Výkonů je nyní víc, než před vypuknutím pandemie COVID-19, projevil se sociální propad, nejen v souvislosti s pandemií. Byly testovány osoby bez přístřeší na COVID-19 a promořenost byla překvapivě velmi malá. Spolek Ulice Plzeň aktuálně řeší projevené násilí, verbální i fyzické, ze strany Policie ČR vůči pracovníkům organizace. Stalo se, že policejní příslušníci v době trvání nouzového stavu a platnosti mimořádného popatření, kdy byl omezeno shromažďování osob, odvezli pracovníky organizace ze soukromé zahrádky na protialkoholní a protitoxikomanickou záchytnou stanici bez vyšetření, kde byli vystaveni psychickému i fyzickému útoku, vše údajně proto, jaké mají zaměstnání. Tito pracovníci jsou aktuálně v péči psychiatrů. Vedení Spolku Ulice Plzeň nyní jedná s ředitelstvím Policie ČR a bude situaci dále řešit i právní cestou.

Drop In

Situace je stabilní, v substitučním centru probíhá od dubna výdej metadonu opět 5 dní v týdnu. Zdravotničtí pracovníci jsou aktuálně po druhé dávce očkování proti COVID-19, sociální pracovníci potom po první dávce. Napříč službami z 50 pracovníků cca 10 odmítlo očkování, z toho 2 zdravotníci. Na Praze 1 se Drop In stabilně potýká se stížnostmi občanů, ale situace nemá příliš výkyvy. Stížnosti přicházejí protidrogovému koordinátorovi městské části Praha 1 i přímo do Drop Inu, kam například lidé zavolají. Pokud je možnost osobního kontaktu, tak stížnosti končí vesměs pozitivně, lidé většinou pochopí smysl služeb.

PN Kosmonosy

Detoxifikace funguje, při příjmu jsou pacienti testováni na COVID-19 a pokud je PCR test negativní, mohou nastoupit do léčby. Většina zaměstnanců je očkovaných proti COVID-19. Aktualitou je také nově zaměstnaný psycholog. Zájem o služby je veliký, objevuje se hodně žádostí, objednává se nyní na červen, červenec. V první vlně pandemie byla služba zavřena.

3. Různé

- Ivan Černovský představil nového odborného ředitele Laxusu Bc. Tomáše Žáka.
- Helena Rampachová reagovala na aktuální problém Spolku Ulice Plzeň, vyjádřila podporu vůči postupu Policie ČR. Nabídla podporu ve formě konzultací či intervencí. Martin Parula doplnil, že nyní zvažují vytvoření sbírky na podporu zaměstnanců Spolku (pomoc s financováním advokátů), nebo kampaně podobné „Me too“ a mají v plánu hovořit se zastupiteli města Plzeň.
- Viktor Mravčík poděkoval všem, kdo již sdíleli a propagovali online evropskou studii o drogách a vyzval i ostatní ke sdílení studie, jelikož čím více lidí dotazník vyplní, tím lépe.

Další jednání Adiktologického fóra proběhne za dva měsíce, termín bude oznámen emailem.

Zapsala: Bc. Lenka Ježková
Dne: 09. dubna 2021